

Autopsie paardachtigen 2018 – bijzonderste bevindingen

Versie 1.0 – Juli 2019

Auteur: Afdeling autopsie

In 2018 werden er in totaal 22 paardachtigen aangeboden in onze autopsiezaal, waaronder zes geaborteerde foetussen. Op 19 dieren werd een autopsie uitgevoerd, op 3 foetussen gebeurde enkel een gerichte monstername. De groep van 22 dieren bestond uit 1 pony, 1 miniatuurpaard, 1 Arabische volbloed, 1 Andalusiër, 2 Belgische trekpaarden en 16 warmbloeden.

Een erge parasitaire infestatie werd vastgesteld in 4 paarden met aanwezigheid van grote aantallen *Cyathostominae* in 3 veulens. In één van deze veulens werden de letsels verergerd door de aanwezigheid van zand in het colon. In een ander geval was er een secundaire infectie met *Salmonella* Typhimurium. Een volwassen paard met een erge infestatie van *Strongylus vulgaris* (grote bloedworm) vertoonde een chronische arteritis van de arteria mesenterica met infarcering van het colon en rectum. Besmettingen met de grote bloedworm worden de laatste decennia nog weinig waargenomen in het paard dankzij het doorgaans wijdverspreide gebruik van effectieve ontwormingsmiddelen.

In één merrie was er een duidelijke proliferatieve cholangitis met periportale fibrose en galgangproliferatie. Deze letsels zijn sterk suggestief voor een vroegere leverbot infestatie. Besmettingen met leverbot komen voornamelijk voor bij herkauwers maar worden steeds vaker gerapporteerd bij paarden met vaak chronische, vage klachten tot gevolg. In dit dier werd er histologisch ook een duidelijke lymfoplasmocyttaire enteritis vastgesteld. Een lymfoplasmocyttaire enteritis met cachexie werd ook vastgesteld in één pony.

Tot slot werd een acute typhlocolitis gerapporteerd in 1 dier waarbij de onderliggende oorzaak niet kon worden achterhaald.

Bij één paard was de doodsoorzaak cachexie met sereuze vetatrofie ter hoogte van de hartcoronairen. Een onderliggende oorzaak hiervoor werd niet gevonden.

Twee veulens werden tegelijkertijd aangeboden met een beeld van een acute pneumonie waaruit *Streptococcus equi subspecies zoëpidemicus* werd geïsoleerd. Een derde veulen werd gediagnosticeerd met een uitgebreide pneumonie waarbij via moleculair onderzoek op de long enkel een infectie met Equiene herpesvirus type 5 kon worden aangetoond. Dit herpesvirus wordt geassocieerd met fibrotische nodulevorming in volwassen paarden (Equiene multinodulaire pulmonale fibrose), in veulens is de rol van dit virus echter nog onbekend. Het betreffende veulen vertoonde ook aanwezigheid van *Parascaris equorum*

(spoelworm) in de dunne darmen. Aangezien deze spoelwormen kunnen migreren doorheen het longweefsel, kunnen zij mogelijks bijgedragen hebben tot de aanwezige longletsels.

Een enkele sterfte van een jong veulen werd toegeschreven aan een besmetting met *Actinobacillus equuli* met een focale trombotische meningitis tot gevolg.

Een geval van hyperacute sterfte bij een paard kon worden toegeschreven aan de opname van een grote hoeveelheid taxus.

Grass disease werd gediagnostiseerd in 1 geval op basis van de uitgesproken impactie ter hoogte van het colon (Foto 1) en de degeneratieve letsels ter hoogte van het ganglion trigeminale (histologisch onderzoek). Bijkomend werd in dit dier een aspiratiepneumonie opgemerkt, secundair aan de dysautonomie.

Een enkel geval van atypische myopathie (ook 'esdoornvergiftiging' genoemd) werd vastgesteld waarbij er op autopsie een vermoeden was van myoglobinurie gezien de aanwezigheid van donkere, bruine urine in de urineblaas. Histologisch werd dit vermoeden bevestigd gezien de aanwezigheid van rhabdomyolyse.

Een uitgebreide tromboflebitis van de halsvene, geassocieerd met een necrotiserende myositis en cellulitis, werd in 1 geval beschreven. Uit een staaltje van het aangetaste spierweefsel werd *Clostridium perfringens* geïsoleerd. Deze anaerobe kiem geeft typisch aanleiding tot een gangreneuze spierontsteking.

In zes gevallen betrof het aangeboden dier een foetus. In 2 gevallen werd een uitgebreide torsie van de navelstreng waargenomen (Foto 2), waarbij in een enkel geval de navelstreng de hals afsnoerde. Bij een andere foetus was er slechts een zeer rudimentaire aanleg van de hersenen (anencefalie) met misvorming van het schedeldak (Foto 3). In drie gevallen werden er geen afwijkingen opgemerkt tijdens autopsie en kon er in 2 gevallen geen infectieuze oorzaak worden aangetoond via moleculair onderzoek.

Foto 1: Typisch beeld van Grass disease met uitgesproken impactie van het colon en aanwezigheid van een laagje zwarte mucus.

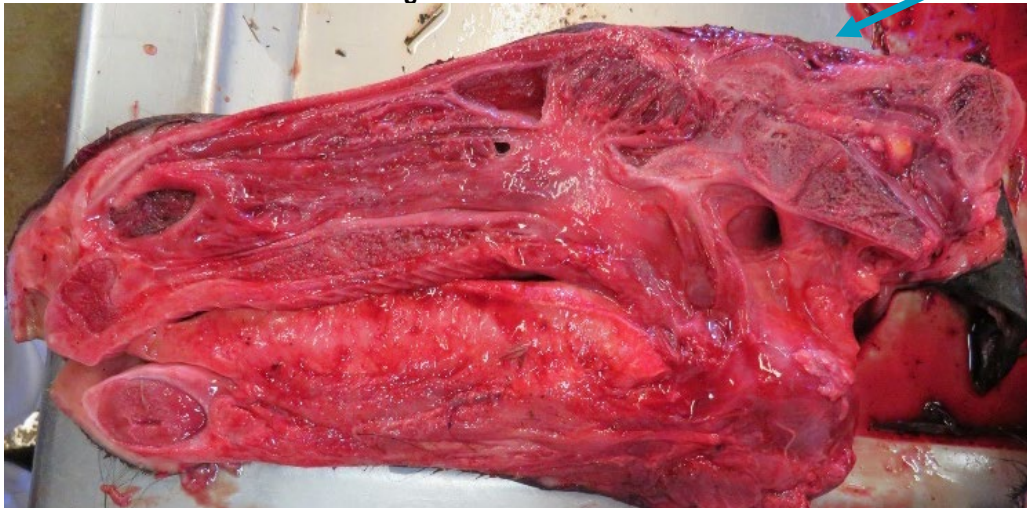

Foto 2: Meervoudige torsie van de navelstreng met afsnoering, stuwing en oedeem tot gevolg.

Foto 3: Anencefalie met misvorming van het schedeldak.

Contactgegevens

Met uw vragen over paardachtigen kunt u terecht bij DGZ op tel. 078 05 05 23 of e-mail helpdesk@dgz.be.